

U 310.

FOLK-MELODIER

sammanskrifne

i
CHORALER

af

P. M. HJERTSTRAND.

Pr. ~~A. & B.~~ B^o

KOPENHAMN,

i Commission hos J. Cohen.

William Hansen, Leipzig.

72. Thue

20000 - 100

20000 - 100

20000 - 100

FÖR ORD.

Då jag nu vågar att låta trycka några Choral-Melodier, så uppfattade, som svenska Församlingen sjunger dem, anser jag mig skyldig, att redovisa för anledningarna dertill.

Under 25 års tjenstgöring, och deraf 15 år på landet, har jag kommit i erfarenhet af, att det är nästan omöjligt för en Organist, att, äfven der större Orgverk finnes, afhålla en Församling ifrån att sjunga dess ifrån barndomen inöfvade, men ifrån den antagna Choral-boken ganska mycket afvikande, Psalm-melodier, hvilka jag vågar kalla Folk-melodier. Ännu mindre läter det sig göra der, hvarest blott mindre Orgverk finnes, eller der man måste leda Kyrkosången blott såsom Föresångare. Om sång-öfningar anställdes öfverallt såsom i Wexiö stift, hvarest sådane varit öfslige i de fleste Pastorater i 20 år, så skulle man nog omsider få folket att sjunga Choral-melodierne correct efter Hæffners utgifna och allmänt antagna Choral-bok. Men det torde likvist tillåtas mig, att göra Choral-vennen uppmärksam på Folkets melodier, hvilka i mitt tycke äro mycket mer imponerande, än många bland de i Choral-boken upptagne. Det är verke-ligen rätt vackert, at höra en svensk bond-församling, helst i Skogs- eller Bergs-trakten sjunga Melodierne 77, 259, m. fl. a., såsom de här äro uppfattade; och jag får tillstå, att jag äfven här vid Stadfsörsamlingen alltid spelar så väl dessa som flera andra National-melodier, och har låtit Skol-ungdomen inöfva dem. Mången torde möjligtvis anse detta mindre rätt, alldenstund vi äga en föreskriven Choral-bok; men jag för min del anser det bättre, at spela folkets melodier, än att genom ett envist fast-hängande vid Choral-boken åstadkomma splittring mellan sång och Orgel.*.) Att här finnas de, som härutinnan tänka lika med mig, vågar jag sluta deraf, att jag hört numera aflidne Krigsrådet Åhlström och Assessor Stenman, med flera bland nuvarande Organister i Stockholm, tillåta sig afvikeler från Choral-boken. Jag har trott, att ett dylikt afvikande torde vara lika ursäktligt i Landsorten, och jag får öppet erkänna, at jag, under de 7 års tid jag var anställd såsom Organist vid ett Pastorat i södra Halland, för mitt eget och Elévers behof, utarbetade en Hand-Choral-bok som sedermera lärer circulerat i trakten deromkring, och jag har hört sägas att Organister spela den med nöje, för att, så mycket möjligt är, åstadkomma enhet mellan Orgel och Sång. Folket afviker mer och mindre från de flesta äldre Choral-melodier, men att på papper utsätta alla dessa mindre afvikeler, blefve allt för vidlyftigt.

*.) Den som hyser förakt för folk-melodier borde läsa Abrah. Mankels utgifna historiska afhandling om Forntidens Kyrk-musik, så torde han måhända komma på andra tankar.

Hvad som äfven föranleddt mig till utgivande af dessa Folk-melodier, är framln^e Krigsrådet Åhlströms ord i förtale till den af honom år 1832 utgifna Choral-boken: "icke allernast i Sverige finnas handskrifna Choral-„böcker, inrättade efter serskilda Provinzers bruk, utan äfven i Tyskland, „hvarest tryckta sådane efter behofvet för olika orter äro utgifne, utan af-„seende på melodiernas ofta blott förmesta primitiva beskaffenhet," och som ett bevis härpå har jag, så väl i Köpenhamn som Helsingöhr, sjelf hört åtskilliga Melodier, som vi hafva i vår antagna Choral-bok, sjungas och spelas, och deribland Mel. till Ps. Nr. 47. 28 & 53 m. fl., hvarest Melodierna varit mer och mindre olika med våra. Det torde dessutom vara svårt att förevisa de ursprunglige äldre Melodier.

Nr. 159 är en af Åhlström författad Melodi, hvilken i mitt tycke är vida mer passande till texten i Ps. Nr. 159 & 265, än den i Choralboken befintliga. Likaså tyckes mig förhållandet vara med Melodien till Nr. 185. Dessa båda Melodier har jag spelat allt sedan 1832. Nr. 152 har jag skrifvit blott för egen räkning, men jag har låtit den här inflyta, emedan den möjligtvis af någon kan anses värdfull att begagnas, derföre att den är lättfattligare än den i Choral-boken med Mixolydisk skala, hvilken är lika främmande för folket som denna; och Nr. 152 skref jag i Stockholm 1841 såsom ett examensprof.

Att jag icke öfverallt utskrifvit Choralerne 4 stämmigt, har skett för att spara tryckningskostnaden; och den Orgspelare, som ej är så pass hemmastadd i harmoni-läran, att han kan spela den med flit så enkelt besiffrade basen, borde aldrig blifva vald till Organist. Der, hvarest accorderne äro något svårare, hafva stämmorne blifvit utsatte.

Voglers Svenska Messa torde måhända vara den bästa vi ännu känner i Sverige. Den har här af mig hifvit något förenklad.

Mellan-spelen böra endast förekomma mellan hvarje vers och aldra högst mellan repetition af de 2 eller 3 första stroferne.

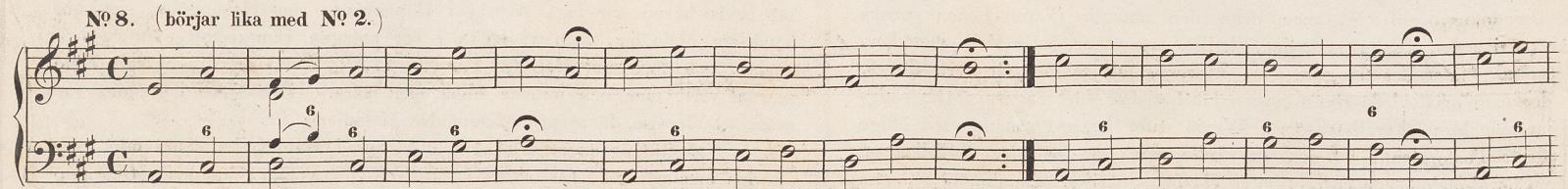
Att de af mig förut utgivne Förspel til Choraler och slutstycken icke äro skrifne för den skicklige, utan den mindre skicklige Orgspelaren, torde lätt finnas. Den mera bevandrade Organisten gör sannolikt bäst uti att improvisera båda delarne, då han bättre kan lämpa sig efter dagens högtidligitet och de af Presten föreskrifne Psalmerne m. m.

Framdeles torde jag måhända komma i tillfälle att förevisa något större opus så väl af præludier som s. k. utgångstycken.

Landskrona i Juli 1847.

P. M. HJERTSTRAND.

2 Choralen N:o 2. efter Försns bruk.

N:o 45, 85, 166, 245, & 246 m. fl. kunna sjungas
lika med Melodien N:o 8, då slutnoterne i hvarje
strof måste förändras till halfva i stället för he-
la och tvärtom. — N:o 29 & 58 se 231.

N:o 77.

A musical score for piano, featuring two staves. The top staff is in G major (one sharp) and the bottom staff is in C major (no sharps or flats). The score consists of eight measures, numbered 71 through 78 above the notes. Measure 71 starts with a whole note in the bass, followed by eighth-note pairs in the treble. Measures 72-77 continue this pattern with some variations in rhythm and dynamics. Measure 78 concludes with a half note in the bass. The notation includes various rests and dynamic markings like 'f' (fortissimo) and 'ff' (fortississimo).

Nº 71, 78 och 79 m. fl. se Nº 77.

Nº 99.

*-J södra Halland.

Nº 111.

Nº 136.

A musical score page for piece number 136. It consists of two staves. The top staff is in common time and C major, starting with a treble clef. The bottom staff is also in common time but in G major, indicated by a bass clef. Both staves begin with a quarter note. The music is primarily composed of eighth-note patterns. Above certain notes, there are numerical markings: '6' over the first note of the first measure, '4' over the second note of the first measure, '3' over the third note of the first measure, '6' over the first note of the second measure, '4' over the second note of the second measure, '3' over the third note of the second measure, '6' over the first note of the third measure, '4' over the second note of the third measure, '3' over the third note of the third measure, and '6' over the first note of the fourth measure. Measures are separated by vertical bar lines, and a double bar line with repeat dots is positioned between the second and third measures.

Nº II, 21, 149, 233, 288, 344, 379, 380, & 402 sjunga en del För-
samlingar som Nº 199 elr 229, och repetera sista strofen i
hvarje vers. Nº 52 som 63, Nº 327 som 187, med iakttagande
af repetition.

4

Nº 139. af Olof Alström. (Harmonien är oförändrad efter Författarens utgifna Choral-bok.)

A page from a musical score for organ, featuring two staves. The top staff is in C major with a common time signature, and the bottom staff is also in C major with a common time signature. Measures 43 through 50 are shown, with measure numbers placed above the staves. The music consists primarily of eighth-note patterns.

Nº 140.

A horizontal strip of musical notation for piano, spanning approximately 15 measures. The top staff is in treble clef and the bottom staff is in bass clef. The key signature changes frequently, indicated by various sharps and flats. Measure numbers 116 through 120 are visible above the staves. The music consists primarily of eighth-note patterns.

Nº 160.

A horizontal musical score consisting of two staves. The top staff is in common time and uses a treble clef. The bottom staff is also in common time and uses a bass clef. Both staves feature a variety of note heads, including solid black notes, white notes with black stems, and white notes with black dots. There are several rests of different lengths scattered throughout the measures. The music is divided into measures by vertical bar lines.

olika harmonie.

Nº 197. (kan äfven Transponeras i G dur.)

några Försl.

Nº 206.

Nº 202 se 2.

Nº 231. (1sta strofen.)

Nº 124. (2dra och sista strofen)
efter förl. bruk.

Nº 253 se 280.

Nº 239. Dorisk skala.

Nº 395.

Nº 424. Dorisk skala.

6

Nº 429.

Nº 487.

Nº 152. Mel. af P. M. Hd.

Nº 132. Mel. af P. M. Hd.

7

i N° 97 & 150.

i № 295.

Nº 97, 150 & 295, sjunga några Församlingar som Nº 50, och förändra 3dje strofen som förut.

Nº 8, med svårare Harmonier, genomgående noter och förehållningar.

IV 8, med svarare Harmonie, gehörigende Note von der Endung auf.

The image shows two staves of musical notation for organ. The top staff uses a treble clef and the bottom staff uses a bass clef. Both staves are in common time (indicated by 'C'). The music consists of eighth-note patterns. Measure 11 ends with a double bar line and repeat dots, indicating a return to a previous section. Measure 12 begins with a single note followed by a measure of eighth notes. The key signature changes from one sharp to two sharps during the piece.

A handwritten musical score page featuring two staves. The top staff uses a treble clef and the bottom staff uses a bass clef. Both staves have four measures. Measure 11 begins with a whole note followed by eighth notes. Measure 12 begins with a half note followed by eighth notes.

Nº 77. med annorlunda Harmonie.

A musical score page showing two staves. The top staff is in common time and G major, with a basso continuo part below it. The bottom staff is in common time and C major. Measure 11 ends with a fermata over the bassoon's note. Measure 12 begins with a bassoon entry and continues with various woodwind and brass parts.

A handwritten musical score page featuring two staves. The top staff uses a treble clef and the bottom staff uses a bass clef. Both staves are in common time. The music consists of a series of notes and rests, with various numbers written above and below the notes, likely indicating performance instructions or specific note values.

SVENSKA MESSAN af ABBE VOGLER.

E moll.

Presten sjunger.

Her - - - re! Förbarma dig öfver oss. Chri - - - sti! Her - - - re! Ä - ra, vare Gud i höj - den

56

Härefter börjas Gradual Psalmen.

C dur. Före Predikan.

Efter Predikan.

Med dig, va - re och Her - - ren A - - men

Her - ren va - re tack och lof! hal - le - lu - ja! hal -

A moll. Vid Communion.

le - lu - ja! hal - le - lu - ja!

Med dig, va - re och Her - - ren. Gud upplyf - te, vå - ra hjer - tan A - - men.

Den sång som i Tyskland sjunges under Nattvardens utdelande är icke så underbart gripande, så nordisk djup som vårt „O Guds lam“ Den i Sverige till dessa ord brukliga Melodie är en veriktig Kyrkoskatt (se Abraham Mankels Historia om forntidens Kyrko musik.)

A moll.

O Guds lam, som borttager verldens syn - der, Fräls oss milde Her - re Gud!

O Guds lam, som borttager verldens syn - der, Hör oss milde Her - re Gud!

Öfvergång till = № 153. af Åhlström. (Denna Melodie sjunges i de fleste Kyrkorna i Stockholm under Communion.)

Två = och Trestämmiga mellanspel, hvilka böra transponeras i de vanligaste Tonarter och ej brukas oftare än mellan hvarje vers.

C dur.

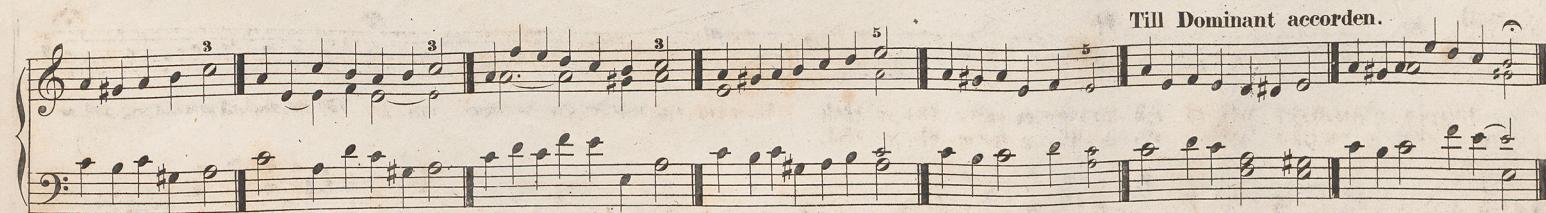

Till tersen. (om den är Melodie noten)

Till kvinten.

A moll.

Till Dominant accorden.

